

corprenedor veure aquesta simultaneïtat.

Anem a l'església romànica de Santa Maria pel camí dels magraners, la visitem per fora i ens hi quedem a dinar. Havent dinat reprendrem el camí i arribarem a Vilacolum i cap a Sant Miquel de Fluvià. Hem visitat els nuclis medievals d'aquests municipis que sorgiren en l'època de la Marca Hispànica, abans que Catalunya fos una entitat; terres diversament poblades, discutides i temudes; amb edificis que avui, mil anys després, encara hi són. Hem gaudit de les nostres arrels antigues, de temps difícils i ens adonem la importància de conèixer els fets, valorar els testimonis de la història que hem de recuperar i tenir present.

BIOGRAFIA de M. Àngels Anglada i d'Abadal, Vic, 9 de març de 1930 filla de família catalanista i culta, amb afeció pels poetes clàssics, la curiositat intel·lectual, la passió per Jacint Verdaguer i la música. Estudiarà a la Universitat de Barcelona la carrera de Filologia clàssica on coneixerà Jordi Geli i Aguadé, el fill gran de Can Geli de Vilamacolum una pairalia vella documentada des del segle. XIII. Enmig de l'ambient universitari de la postguerra hi circula l'obra de Carles Riba i l'oïda atenta de la poeta i el gust per la poesia civil la farà entrar en contacte amb l'obra d' Espriu; va a les classes d'història de Catalunya que Ferran Soldevila imparteix de manera clandestina l'any 1947-48 promogudes per l'Institut d' Estudis Catalans, són un signe de resistència al franquisme i posen la llavor per a una nova generació que defensarà la llengua i cultura catalanes.

L'any 1954 Mª Àngels i Jordi es casen; naixeran tres filles: Núria, Rosa i Mariona. Davant la necessitat de fer-se càrrec de les terres de Vilamacolum, la família s'hi desplaça des de

Barcelona, des d'aleshores estaran entre Figueres i Vilamacolum, el nucli és doncs l'Empordà i M. Àngels que havia viscut sota la muntanya de les ametistes, anirà a la terra del vent i de l'aigua amb el Pirineus molt més a prop. L'atenció a la família li compromet la seva obra que apareix de tant en tant, però poc; ja amb les filles grans es podrà dedicar a l'obra de creació plenament. *Les Closes*, premi Josep Pla 1968 és quan la seva obra pren volada i apareix sencera; és el relat d'una família a través de la qual es pot llegir la història de Catalunya de la I República. Escriu poesia en revistes de caràcter catalanista de manera que n'impulsa l'edició i es dona a conèixer en l'àmbit públic. *El violí d' Auschwitz* 1994 és una obra civil sobre el compromís amb la música en un camp d'extermini durant la II Guerra Mundial. La seva obra és majúscula i es manifesta amb relativament pocs anys, és d'una gran qualitat, també ho és la seva voluntat de defensar l'existència d'un paisatge lingüístic ampli amb l'existència del Països Catalans. M. Àngels Anglada ens deixà després d'una malaltia, de curs massaràpid, a Figueres l'any 1999.

Nota: Francesc Foguet i Boreu ha publicat el relat magnífic de la vida i obra de M. Àngels Anglada. Passió per la memòria. Editorial Pòrtic. Dones del S. XX núm. 1 Barcelona, 2003, on es pot llegir de forma precisa el recorregut per la seva obra i una vida en defensa de la cultura catalana en el període més fosc del S. XX.

Recorregut: En tren des de Granollers a Sant Miquel de Fluvià; a peu fins a Vilamacolum; tornada fins a Sant Miquel de Fluvià i en tren fins a Granollers.

Tot seguit especificarem el recorregut a peu des de l'estació de Sant Miquel de Fluvià fins a Vilamacolum i tornar, passant el màxim recorregut possible per camins de terra, s'especificuen totes les direccions a partir del paisatge perquè no hi hem trobat un sol indicador, ni de les cases, ni dels camins, tampoc de les distàncies. Resulta interessant que es documenti aquest recorregut per si algú li fa gràcia fer-lo; hi ha alguns camins rurals que tampoc consten en cap mapa. Cal dir que aquesta zona és de regatge i hi ha molts torrents i recs que obliguen a fer molta volta. També són camins que sovint s'inunden per la pluja. És un paisatge pla, tant, que no es veu, de manera que perds els referents de direcció i de distància. D'entrada no sembla difícil, però tampoc és clar. Probablement les persones que hi transiten no necessiten els indicadors perquè ja coneixen el lloc i les guies d'excursionisme encara no hi fan sortir aquest recorregut, probablement per la dificultat de l'aigua, no pas per la manca d'interès. De manera que després

D'esquerra a dreta: Rosa Serra llegint uns fragments del llibre "Les Closes", en Jordi, de Vilamacolum, guia de Les Closes, Núria Geli i Anglada i la resta de grup. Fotografia: Alfons Garcia